

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn een hardnekkig en niet altijd zichtbaar probleem. In Nederland zijn naar schatting jaarlijks 200 000 volwassenen en 119 000 kinderen slachtoffer. Om te zorgen voor veiligheid en de juiste hulp is het belangrijk dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling goed in beeld zijn bij mensen die hier in hun werk zicht op hebben.

Meldcode en Veilig Thuis

De Meldcode helpt beroepskrachten bij hoe ze kunnen handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het gaat hierbij niet alleen om vermoedens van fysiek geweld, maar ook om vermoedens van psychisch of seksueel geweld en vermoedens van verwaarlozing.

Als er een vermoeden is van acute of structurele onveiligheid, is melden bij **Veilig Thuis** nodig, omdat Veilig Thuis informatie uit verschillende meldingen kan combineren om de veiligheidssituatie beter in te schatten en omdat Veilig Thuis beroepskrachten daar waar nodig kan ondersteunen bij het zorgen voor langdurige veiligheid voor het slachtoffer.

Afwegingskader

Om beroepskrachten zoals onderwijsgeevenden te helpen bij het bepalen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid is, is per 1 januari 2019 een **afwegingskader** toegevoegd. Beroepskrachten zoals onderwijsgeevenden zijn wettelijk verplicht om het afwegingskader te hanteren. Door het hanteren van de verbeterde meldcode komen signalen en vermoedens van ernstig huiselijk geweld of kindermishandeling eerder en vaker in beeld bij Veilig Thuis. Ook wanneer de professional zelf hulp kan bieden of organiseren. Een melding doen betekent immers niet dat de professional de hulpverlening overdraagt, maar dat hij samen met Veilig Thuis werkt aan veiligheid voor het slachtoffer.

Informereren bevoegd gezag

De directeur-bestuurder (= bevoegd gezag) moet altijd op de hoogte zijn van een melding binnen de meldcode.

AVG/privacy

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Stappenplan Meldcode

Stap 1

Signalen in kaart brengen.

Stap 2

Overleg met een (deskundige) collega en/of raadpleeg eventueel (anoniem) eventueel Veilig Thuis.

Stap 3

Gesprek met ouders/verzorgers/kind.

Stap 4

Wegen van huiselijk geweld/mishandeling.

- Heb ik op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5

Neem twee beslissingen:

1. Is melden noodzakelijk? Melden is noodzakelijk als er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

2. Is hulpverlening of organiseren (ook) mogelijk? Hulpverlening is mogelijk als:

- De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Indien hulpverlening op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Uitwerking van de vragen uit het afwegingskader (stap 4 en 5)

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de meldcode doorlopen en

- A. Op basis van deze doorlopen stappen is geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.
- B. Ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Het bevoegd gezag van mijn school stel ik op de hoogte.

Ga verder naar afweging 2

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de meldcode schatten we als school (functionaris en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

1. Nee: ga verder naar afweging 3
2. Ja of twijfel: direct (telefonisch en eventueel anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik of iemand anders in mijn school, of iemand van de gemeente of jeugdzorg o.i.d., in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

1. Nee: melden bij Veilig Thuis
2. Ja: ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

1. Nee: melden bij Veilig Thuis
2. Ja: hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol/taak heeft en benoem casemanager, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de directbetrokkenen?

1. Nee: melden bij Veilig Thuis
2. Ja: hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.